

سازمان جهاد کشاورزی

اداره کل دامپزشکی استان اصفهان

سازمان جهاد کشاورزی استان اصفهان
مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی

تب مالت (بروسلوز)

(بیماری مشترک و قابل انتقال بین انسان و دام)

اداره رسانه‌های آموزشی، ترویجی

تب مالت یا بروسلوز یکی از مهم‌ترین بیماری‌های مشترک و قابل انتقال بین انسان و دام است که می‌تواند از گاو، گوسفند یا بز مبتلا، به انسان انتقال یابد. این بیماری، اعضای خون‌ساز بدن، از جمله مغز استخوان، عقده‌های لنفاوی، کبد و طحال را متأثر می‌سازد.

علائم شایع در انسان :

لرز، تب متناوب و مواج، تعریق خصوصاً تعریق شبانه، خستگی قابل توجه، درد به هنگام لمس ستون فقرات، سر درد، بزرگ شدن عقده‌های لنفاوی، درد عضلانی، کمر درد، یبوست، کاهش وزن و ...

علائم شایع در حیوانات :

از علائم بیماری تب مالت در تمامی حیوانات (به ویژه نشخوارکنندگان) سقط جنین یا زایش زودرس می‌باشد. عموماً سقط جنین در نیمه دوم دوره آبستنی اتفاق افتاده و غالباً با جفت ماندگی و به دنبال آن عفونت رحم دام همراه بوده که ممکن است به عقیمی دام منجر شود.

افراد در معرض خطر :

دامپروران، دامپزشکان، کارکنان آزمایشگاه، کشتارگاه و مراکز تهیه و توزیع فرآورده‌های خام دامی بیشتر در معرض خطر ابتلا به بیماری تب مالت هستند.

راه‌های انتقال تب مالت به انسان :

عمده‌ترین راه انتقال از طریق دستگاه گوارش می‌باشد که با مصرف شیر غیر پاستوریزه و یا نجوشیده همچنین لبنیات آلوده از قبیل بستنی، خامه و پنیر تهیه شده از شیز غیر پاستوریزه و نجوشیده، فرد بیمار می‌گردد.

علاوه بر موارد بالا از راه‌های تنفسی (استنشاق گرد و غبار طویله‌های واجد دام آلوده) خراش‌های پوستی، ملتحمه چشم، مقاربتی و انتقال خون نیز امکان انتقال بیماری وجود دارد.

راه‌های انتقال تب مالت در دام :

چنانچه دام آلوده‌ای در گله (گاو، گوسفند و بز) وجود داشته باشد، بیماری به سرعت به سایر دام‌های گله سرایت کرده و انتشار می‌یابد که مهم‌ترین راه‌های انتقال عبارتند از :

- ۱- خوردن شیر آلوده
- ۲- خوردن ادرار آلوده یا آب و علوفه آغشته به آن
- ۳- از راه جفت‌گیری
- ۴- از راه تنفسی

- ۵- ضد عفونی مناسب و شعله دادن اصطبل و بهار بند به صورت دوره ای.
- ۶- تغذیه ی گوساله های شیرخوار با آغوز و شیر پاستوریزه.

راه های پیشگیری و کنترل تب مالت در دام :

- ۱- واکسیناسیون مرتب دام های نابالغ (گوساله های ماده ۴ تا ۱۲ ماهه و بره و بزغاله های ماده ۳ ماهه تا ۱ ماه قبل از جفت گیری با واکسن دز کامل) و همچنین دام های بالغ (گاو ماده داشتنی به طور سالانه با واکسن دز کاهیده).
- ۲- در صورت بروز سقط جنین در دام ها ، مشکوک شدن به وجود بیماری تب مالت و پرهیز از تماس خود و همچنین دام ها با جنین و ترشحات رحمی دام و دفن بهداشتی این ترشحات و مشورت با دامپزشک جهت ارسال نمونه به آزمایشگاه و بررسی بیشتر.
- ۳- حتی الامکان جلوگیری از ورود دام جدید و در صورت لزوم بررسی دقیق گله مبدأ و مشورت با شبکه دامپزشکی و رعایت قرنطینه مناسب.
- ۴- کشتار سریع دام مبتلا بلافاصله پس از تشخیص و جلوگیری از تماس انسان و همچنین دام ها با حیوان مبتلا یا به حداقل رساندن آن.

راه تشخیص بیماری در دام ها :

- ۱- خون گیری و آزمایش خون
- ۲- آزمایش جنین های سقطی

راه های پیشگیری تب مالت در انسان :

- ۱- عدم استفاده از شیر غیر پاستوریزه یا خامه، پنیر ، سر شیر و بستنی که با شیر غیر پاستوریزه و یا نجوشیده تهیه شده باشد.
- ۲- خودداری از تماس با جنین سقط شده و ترشحات رحمی دام آلوده (به ویژه دامداران)

جهت کسب اطلاعات بیشتر می توانید به پرتال مدیریت هماهنگی ترویج استان به آدرس: www.tarvij.agri-es.ir یا تالار دانش و فنون کشاورزی به آدرس: www.agrilib.ir مراجعه نمایید